

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

Any II.—TARRAGONA, 24 maig de 1914.—Núm. 44.

BIBLIOTECA PÚBLICA
TARRAGONA
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Méndez Núñez, 6, baixos

Els treballs se publiquen baix la
responsabilitat de llurs autors.
No's retornen els originals.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Trimestre 1'50 ptes.
Anuncis, a preus convencionals.

El pensar de Catalunya

En el debat que aquests dies s'ha promogut al Congrés respecte a la qüestió del Marroc, En Rodés, el digníssim Diputat per Balaguer, ha sintetitzat admirablement el sentir i el pensar de Catalunya tota. La nostra terra i la nostra gent—o millor—part de la nostra gent, pogué deixar-se enlluernar per somnis imperialistes en altres temps, quan l'apartament de les masses de les lluites polítiques, feia possible que les representacions populars estessin a la disposició dels governants. Però avui que, en uns llocs més que en altres; més a tot arreu de Catalunya hi ha veritable opinió i la gent té consciència de l'estat actual d'Espanya, qui directa o indirectament aboni la conquesta del Marroc, qui digui que allí tindrà Espanya son pervindre, qui sancioni més o menys encobertament amb les seves paraules el gasto de milions i la pèrdua d'homages que la campanya del Marroc representa, serà un mal ciutadà, un mal patriota, un traïdor a Catalunya i a Espanya.

El pensar de Catalunya, fill de la reflexió, de l'experiència, de la raó, es aquest: s'ha d'abandonar el Marroc, perquè si Espanya continua esmersant-hi'ls seus cabals i la seva joventud, a no tardar gaires anys caurà empobrida i deshonorada. Es que'ls compromisos internacionals ens obliguen a seguir l'exemple de França? . No; no pot haver-hi cap tractat que exigeixi d'una nació lo que no pot complir. Més si per incapacitat dels nostres governants s'hagués adquirit un compromís d'aítal faisó, caldria denunciarlo tot seguit, dignament, valentment, sense esperar un moment més.

Espanya no pot pensar en altres conquestes i altres protectorats que la conquesta i protectorat del propi terrer. Quan manquen aquí ports, carreteres, canals i tota mena de medis de comunicació i transport; quan centenars de mils hectàrees de terra inmillorable resta improductiva i la que produeix algun rendiment se treballa en forma tan primitiva que amb prou feines dona pera viure; quan fugen de la fam i de la miseria tots els mesos, no cap al Marroc, sino cap a Amèrica, centenars i centenars de famílies espanyoles, es un crim, un veritable crim defensar l'ocupació bèlica o pacífica de les terres africanes, més seques, més pobres, més ingrates que les nostres i poblades de gent fanàtica i indomable.

Hi ha qui ha dit fent d'estadista de cartró, que si renunciem al Marroc deixarem de ésser potencia mediterrànea i fins perillarà la nostra independència. Y'l concepte ha fet sòrt, perquè fins l'ha aplaudit aquesta gran esfínx d'En Maura... Però, senyors; no es més probable que perdem el nom i'l prestigi de potencia mediterrànea, quan quedí demostrat que no podem protegir i que no podem colonitzar una terra a uns quants kilometres de la península? No es més fàcil que excitem la rapacitat dels poderosos el dia que hagem perdut la nostra independència econòmica, que anèvem refent de dia en dia d'ençà de les desfetes colonials?

Catalans: no'ns deixem enlluernar per mirallets de colors. En Rodés ha sintetitzat les nostres aspiracions i'ls nostres anhels. En nom de Catalunya no pot parlar-se d'altra manera. Qui aboni altres solucions que no sien les d'abandonar el Marroc, parlarà en nom dels seus egoïsmes, de les seves ambicions, potser de les banques que esperen fer-se riques amb emprèstis; però no podrà alabar-se de interpretar el pensar i'l voler de Catalunya.

* * *

L'ideologia nacionalista i la Mancomunitat

Conferència donada el prop passat dissabte dia 16 al Ateneu Enciclopèdic Popular pel il·lustre President de la Unió Catalanista en D. Martí i Julià.

Davant nombrosa concurrència desgranà el conferenciant el tema que encapsala aquestes ratlles.

Començà dient que atenent a l'amable convit de l'Ateneu, per a que prenguéss part en el cicle de conferències que per a tractar del importantíssim tema «La Mancomunitat» havia organitzat, ell venia avui a ocupar la tribuna en compliment de la promesa.

Entrant ja en matèria, posà de manifest que en els temps actuals no's pot en absolut prescindir de les ideologies bategants en el sí social de les col·lectivitats, car si bé hi podrà haver resistència en l'acceptació d'aquestes ideologies malgrat totes les reformes que s'accepten i apliquen, no obeeixen a altre impuls que a les ideologies bategants en els pobles on s'apliquen. I això es tan veritat—diu—que fins les reformes administratives i burocràtiques, la burocràcia que no és altre que la tirania contrària a tot avenç de la societat, té de cedir davant l'ideologia del poble i en aquelles reformes que abans hem esmentat hi apareix triomfant l'esperit de l'ideologia.

En l'Estat Espanyol, les ideologies que han bategat en el sí del poble han sigut tant limitades que no han pogut mai modificar sa constitució ni organització. Però si ha estat mancat de valors ideològics que moguin les multituds, no obstant hi ha bategat fonament l'ideologia moderníssima del nacionalisme, constructora de la ciutat nova, encara que no ha arribat a pendre en l'esperit general del poble.

La valúia de la ideologia nacionalista és gran arreu del món, car ella té un alt valor d'avenç i de progrés, car ell condueix a la superiorització de la especie fent que cada una de les diverses graduacions que formen la humanitat esdevinguin més perfectes com més obtinguin la plena possessió de si mateixes.

I com abans hem dit, en l'Estat Espanyol no ha arribat la ideologia nacionalista. Aquesta ideologia d'alt valor de progrés i avenç, no per això ha deixat d'influir en la vida burocràtica de l'Estat, triomfant en les reformes que forçosament aquest ha hagut d'anar implantant i aixís ho veiem practicament en la mancomunitat.

L'aspecte positiu, que és administratiu, no és res més que un fet burocràtic; però en el aspecte fisiològic, té un fi determinat, que no és en l'articulat ni en l'esperit del legislador ni en el del acceptador, fi ben determinat car malgrat haver sigut una llei general i no una llei d'escepció com requería, fi que'l veiem a l'aplicarse malgrat els adaptadors no volguin, i que tendeix a la reconstrucció de les antigues nacionalitats ibèriques, i això no obeeix pas a imposició del real decret, sino a la força de l'ideologia que en alguns és llei i fatalitat en altres.

L'essencia de la mancomunitat era fer renàixer un organisme que per acció tirànica es trobava disgregat. I aixís veiem que per el triomf de l'ideologia cau vençuda la violència, disgregadora dels pobles pel fet biològic, que agermana i tendeix a unir altra volta lo que per un fet transitori i violent no pot considerar-se definitiu.

Catalunya nació que sofrí primer l'esquarterament violent de encomanar a un Estat diferent la seva vida quedant sotmesa a Espanya i França alhora i després la divisió de l'incorporada a l'Estat es-

panyol en quatre provincies, divisió que sempre determina rezels i diferències entre els fills de la mateixa mare malgrat el reconeixement de l'unitat espiritual, forçosament té de venir-hi el fet biològic de la reconstrucció de cada unitat i per això diem, que la constitució de la mancomunitat és la cohesió del fet amb l'ideologia nacionalista.

Si el seu fi únic fos burocràtic no hem de tèmcar l'ideologia el destruiria fent triomfar el fet nacionalista, cosa que fa mirar amb esperança l'esdevenir. Més per a que no esdevingui un perill cal donar en el nou organisme la representació que proporcionalment correspongui als catalans segons sa modalitat política, cal que per a que triomfi hi sigui el tot, car d'altra manera seria matar-la, doncs, esdevindria un instrument partidista incapaç de dur a terme l'obra social i econòmica que li pertany si volem incorporar-nos a la civilització moderna.

Grans aplaudiments coronaren la brillant peroració del Dr. Martí i Julià, palesa prova de la complacència amb que se l'havia escoltat.

* * *

Qüestions culturals i econòmiques

VIIIe Curs d'Expansió Comercial

Quan encara ressonarà en nostres oïts l'eco dels darrers parlaments del «Segon Congrés de Geografia Comercial» celebrat fa poc al palau de la Llotja, en aquest mateix recinte històric s'inauguraràn les sessions del «Vuitè Curs d'Expansió Comercial», que com els set anteriors són celebrats sots els auspicis de la «Societat Internacional per al desenrotll de l'ensenyança comercial», entitat potentíssima integrada per professors i estudiants i per homes de negocis, i que fou fundada a Zuric a l'any 1901. Aquesta entitat qual finalitat com queda dit, és la de desenrotllar o fomentar l'ensenyança comercial per a conseguir-ho, además de celebrar anyalment un Congrés d'Ensenyança Comercial (en porta celebrats nou), organitza aiximateix anyalment i en el lloc on se celebra aquell, un Curs d'Expansió Comercial qual finalitat és la d'ampliar els coneixements sobre la vida econòmica i social de la nacionalitat o estat on aquell se celebra.

Grandiosíssima és l'importancia d'aquells cursos que's celebren sempre quan les vacances estivals; els estudis teòrics-comercials que'ls homes que's dediquen al món dels negocis puguin haver cursat l'època de major activitat humana a l'arribar al temps en que la pesadesa d'aquest convidat a allunyar-se de la vida activa per a gosar al camp lliure d'una més o menys plàcida temperatura, els homes de la moderna vida econòmica, aquets homes que amb la llur tenacitat i constant estudi van transformant el reialme de Mercuri fent-lo evolucionar cap a un major coneixement de les veritats positives, es reuneixen anyalment en un dels més importants centres comercials per a estudiar practicament la vida econòmica i social en absolut de l'Estat o Nacionalitat on aquell pertanyi.

El correo ens acaba de portar el número pertanyent al primer trimestre d'enguany de la Revista que publica la *Société internationale pour le développement de l'enseignement commercial*, i en ella i trobem el programa detallat del Curs que començarà'l 27 de juliol i finirà el 14 d'agost propers. Els cursos es formen sempre de un nombre indeterminat de conferències; en el de Barcelona es compondrà de 89 d'aquelles que versaràn sobre Geografia, civilització, organització política i psicologia hispàni-

ques; Política i institucions socials; Agricultura en general i en particular; Mineralogia i ses indústries; Indústria en general i en particular; Obres hidràuliques; Comerç exterior; Llegislació aduanera; Hisenda pública, banca i moneda; Dret y costums mercantils; Els segurs i la previsió; La marina mercant; Els ports d'Espanya; Tècnica del comerç de mercaderies en la plaça de Barcelona; Els ferrocarrils; l'Espanya pintoresca; Regions i ciutats; La civilització romana en la Península; La cultura dels alarbs i els seus monuments; L'arquitectura espanyola; La pintura clàssica i la moderna; L'esculptura; Literatura Catalana i Castellana; El comerç hispà-mericà; Relacions espirituals d'Espanya amb Amèrica espanyola (?); Estudi de les diferents repúbliques amèrico-llatines. Aquestes conferències aniran a càrrec de distingides personalitats perites en el tema que a cada una els hi ha sigut assignat.

Ademés, durant el Curs i un cop finit aquest, es farà una serie de visites a diferents encontres de Catalunya, visitant-se les més importants ciutats tan d'ordre industrial o agrícola com en l'històric i artístic.

Per lo que portem escrit fins ara els nostres volguts lectors s'hauràn pogut fer càrrec de l'importància grandiosíssima que'l vuitè Curs d'Expansió Comercial tindrà, importància que tots li hem de regonèixer i que a nosaltres, patriotes de cor, ens ha d'ésser un desig joiós arribi a tenir-la complerta. Es clar que mirat desde'l punt de vista nacionalista quelcom de desagradable per a nosaltres i fins algún mancament important hi trobarem, però no hem de oblidar la nostra situació de poble sotmès que, malgrat la nostra lluita nacionalista, fa veure'ns de fronteres enllà confosos amb l'unificació espanyola. N'obstant el Curs es celebra a Barcelona, els inscrits visitaran lo més important de Catalunya, no desconeixeran la nostra etnologia, i quan un cop finit el programa del Curs s'en vagin a recórrer l'Espanya, llavors trobaran la nostra diferenciació i tindran esment que som un poble absolutament diferent dels altres pobles ibèrics, puix mentres per a aquí arreu hi hauran trobat activitat i vida plena, enllà fora d'alguns casos notabilíssims, sols hi trobaran gent que tot gratant-se la panxa canta les grandeses que foren per a no tornar mai més.

F. ROSELL.

(De *Renai.xement*.)

* * *

Lo del Contingent provincial

Prometèrem als nostres lectors parlar-los-hi de l'agradosa i interessant conversa que no fa gaire sostinguerem amb el nostre amic Sr. Mestres, President de la Diputació, respecte a la debatuda qüestió del Contingent provincial. I, una mica tard, per causes ben agenes a la nostra voluntat, anem a complir la promesa.

Contra la afirmació que estamparem en aquestes mateixes columnes de que a pesar de la forma de recaudació actual els serveis de la Diputació no havien millorat, el Sr. Mestres sostingué que la millora existia. L'alimentació dels assilats, el cobro d'atrossos en els sous dels empleats, el pagament de les Normals i l'ingrés ilimitat d'alienats al Manicomí, ens deia'l President, ne son una prova. Però'l nostre amic s'oblidava ben segur que en pocs anys han ingressat a la Diputació deixes importants destinades a beneficència; i ademés—i això no ho oblidava sino que ho regonèixia palesament—l'estat prosper del país en general fa que'ls pobles paguin millor que anys endarrera.

Aquí precisament féiem remarcar que amb una mica de bona voluntat per part de tots els Diputats i aprofitant les actuals circumstàncies, se podria prescindir de l'Empresa actual, arrendataria, cobratoria, o lo que sia—que no ho sabem—i anar a la recaudació directa, que es lo més llògic, lo més natural, lo més honorós per a la Diputació i lo menys gravós pels pobles. I'l President assentia tot afegint que, convençut de que deu reformar-se l'actual sistema de repartiment i recaudació, feia temps estudiava la qüestió i la té ademés encomanada a persones verament tècniques en administració. Quan el

cas arribi—i espero será prompte—ens deia, demanaré l'auxili de tothom.

I nosaltres creiem que tots l'ajudaràn al Sr. Mestres en aquesta empresa de sanejament i moralitat. Perque avui, fins acceptant que econòmicament fos un éxit—que no ho es—la recaudació del Contingent, ¿qui pot negar que, si nó directament, a l'ombra d'aquesta recaudació's fa política? ¿Qui pot negar que's troben pobles costat per costat, en les mateixes circumstàncies, amb iguals atrossos, amb idèntics deutes i, no obstant, se segueix un procediment distint per a cada un d'ells?

Es clar que'l President quant sentia aquestes expressions nostres, no les corroborava i ens deia que ell estava i està disposat sempre a atendre tota reclamació justa. Però, nosaltres endevinàvem una preocupació, com si pel seus ulls passés un exemple que'l molestés i ferís de prop... I curiosament canviarem la conversa, parlant de camins veinals i altres projectes.

Camins veinals! Ara volem dir-ho, perque'l President i la Diputació facin lo que millor els sembli. La Diputació, o millor, per indicació d'aquesta la Mancomunitat Catalana, va demanar la declaració d'utilitat pública de trentacinc camins veinals en aquesta província. Doncs, bé, resultá que SETZE dels camins proposats, son carreteres en construcció, fet el replanteig previ per a la subasta o en projecte aprovat *després d'haver informat la Diputació*. Suposem que s'haurá esmenat l'erro, però, no hi ha dubte que's presta a molts comentaris.

I tot per qué? Perque a la Diputació els qui manen no han tingut prou fermesa per a evitar l'abús que suposa l'existència d'una *Direcció de camins* sense Director; es a dir sense Director que la serveixi, encara que cobri'l sou o li cobrin... El tema es prou interessant pera que'l tractem apart. Ja'n parlarem, doncs, un altre dia.

* * *

L'elecció del passat diumenge

Com es sapigut, el nostre distingit amic i correligionari N'Eduard Calvet, fou elegit Senador per aquesta província per una majoria de uns trenta vots, quedant derrotat el candidat ministerial senyor Maluquer. Fou una bonica victòria que celebrem de debò, tan per l'estimació personal que'ns mereix el Sr. Calvet, com per la seva significació netament nacionalista i republicana.

Això apart, se'ns ha de permetre a nosaltres que tnnim la sinceritat per norma, que no'ns entusiasmem ni fem grans escarafalls davant lo succeit en aquesta elecció. Primer, per haver-se prescindit fins a darrera hora dels elements nacionalistes i republicans de Tarragona en l'organització de la lluita. I després, per la marcadíssima ingerència que en la mateixa organització's permeté a altres elements que res tenen de nacionalistes ni de republicans i que aquí i fora d'aquí s'han distingit sempre com a representants del més desacreditat caciquisme.

Com el fet pensem no tindrà transcendència, el deixem consignat i prou, ben segurs que servirà d'ensenyança per a lo successiu.

* * *

La Sinfónica de Barcelona i l'Orfeó tarragoní

La Consagració de Graal de Parsival, i la consagració espiritual de l'Orfeó.

No havem tingut mai pretensions de crítics musicals, car fora en nosaltres pecat inperdonable intentar exercir tan delicada competència.

Som sí, devotíssims aimants de la música i de tota cosa d'art; i si s'ens permetés, diríem, que sense ésser artistes, sentim l'art com un dolç neguit de l'ànima, com un exercici a complir, d'entre tants que mouen sovint la nostre atenció davant els amuntegats problemes de treball i esforç; més aixís i tot som dels qui pregonem l'amor al treball tot contant-lo i estimant-lo, quan no jugant-hi.

La Sinfónica de Barcelona que dirigeix l'eminent mestre director En J. Lamote de Grignon, en unió

del nostre mai prou lloat Orfeó tarragoní van organitzar un Concert musical que va tenir lloc el dimecres d'aquesta setmana, dia 20, a les 10 de la nit, al Coliseu Mundial.

S'anunciava en estrena, una obra gegantesca: *La Consagració de Graal* de l'òpera mestre den Wagner, *Parsival*, executada amb la cooperació de la nostra volguda entitat cantaire.

L'anunci d'aquesta obra vá ésser prou per a fer despertar tots els sentits i tots els sentiments musicals, encuriositats o devots d'una i altra corporació que romanen a Tarragona.

Deixant per als filarmònics tot elogi o tota censura per les obres musicals executades, tals com: *Oberon*, (Overtura) Weber; *Tres cançons populars*, del propi Lamote de Grignon, la tercera de les quals, *La Gata i en Belitre*, fou feta repetir; *L'aprenent bruixot*, den Dukas, prou coneguda, però sempre agradable d'escoltar; la séptima sinfonia (en La) del colós Beethoven, de la que no volem deixar de consignar el nostre goig, tota la atenció, quedà reclosa en la escena de la consagració del *Parsival*, ja sia per l'éxit que va despertar al Liceu de Barcelona darrerament, ja sia pel triomf que va obtenir l'Orfeó Catalá quan la va cantar per primera vegada, ja sia per la fama i l'alt nom que'l nostre Orfeó tarragoní s'ha conquistat a força de voluntat, estudi i amor entre ell mateix.

El cas és que'l teatre ofería un brillantíssim cop d'efecte; i encara que siga recorrent al gastat tòpic de que lo bò i millor de la ciutat s'havia donat cita en allí, lo cert és que totes les gents de la ciutat hi eren en apinyada flor de fragancies i color, sobressortint, —naturalíssimament!— les més belles i encantadores damiseles tarragonines, àdhuc que les més hermoses dames i doncelles d'altres terres.

Arribà'l moment culminant de la *Consagració*.

Nosaltres n'oïrem i en tastarem d'ugues. La de *Graal*, i la de l'*Orfeó*. Al primer, l'ha immortalitzat l'església catòlica i en Wagner. En Wagner sobretot, expandeix, amb notes arrancades de la seva potencial musa, tota la magnificència i sublimitat a que pot arribar l'art diví.

Mentres en *Graal* se consagrava en l'alta emoció musical, l'«Orfeó tarragoní», *el nostre*, compartia de l'escena maravillosa, i, humanament, restava consagrat davant del seu poble i davant d'un mon d'artistes.

D'aquest dia ensà, l'Orfeó, que es ja una gloria indiscutible, no se'l coneixerà tan solsament per l'excursió capdal, a Barcelona, al Palau de la Música Catalana, i l'excursió forta a Madrid; sino que per damunt d'aquets grats recorts—com aquell altre de cantar *La nit de Nadal* del mestre Lamote amb la mateixa Sinfónica—se'l coneixerà més bé, per l'*Orfeó* que cantà heròica i maravillosament *La Consagració de Graal*.

Els angels que'n Wagner presentí, son les nostres orfeonistes; les veus puríssimes i frescals que degué cercar inquiet i neguitós, son les que les nostres cantatrius amaguen, i que, en dies solemniais i memorables com el de dimecres, les deixen oír com una gracia de caritat per l'esperit que sempre voldria més de lo que li pot donar.

Els homes, els nostres braus homes, van ratllar també a l'alçaria del moment.

L'orquestra màgicament comandada pel mestre Lamote, feu embadalir al religiós públic, i com era de justícia, aquest ovacionà al fidels executants, finses que'n Lamote feu sortir al mestre Gols al escenari per a que compartís amb ell els aplaudiments guanyats a força d'incontables esforços i treballs titànics.

Prés de *La Consagració de Graal*, dita, quedava consagrat, espiritualment, lo més preuat i lo més honorós que a Tarragona batega cultural i artísticament: l'«Orfeó tarragoní».

Per a apaigabar l'ovació del públic, la Sinfónica etzecutà l'Overtura del *Tanhäuser*, den Wagner, que no cal dir si feu entusiasmar al auditori, al extrèm de que ans de acabar-se l'emocionant i aparatós final, els petaments de mans, aixordosos, ofegaren a l'orquestra, cosa que, dit sia de pas, no trove prou bé.

Dies com el dia 20 de maig, (i oh, 20 de maig de 906, diada memorable i gloriosa d'aquella Solidaritat

Catalana tan pr s allunyada del cor i de la ment!) s'apunten amb pedra blanca i amb lletres esculpides d'or. Nosaltres ho fem amb la nostra tosca ploma, per l gravarem a l'esperit amb un hal  de cosa que no's marceix: el recort a perpetuitat.

B. M. i B.

* * *

L'Exposició de pintures Carbó-Vázquez

Va tenir lloc la inauguració el passat dissapte a la nit, al «Círculo de Tarragona».

Poc públic; tres o quatre regidors, dues o tres senyores, i uns comptats amics dels expositors.

 Per què aquesta fredor davant dels esforços d'uns artistes locals que tota la vida l'han consagrada a l'art tarragoní?

Perquè es sapigut que pera cridar públic an aquesta mena d'actes cal amanir-los de persones o d'efectes de lluent . Un amic deia, entre irònic i sincer: Ha sigut un gros erro inaugurar l'exposició sense reclam; el senyor arquebisbe hauria fet vindre a tota la intellectualitat tarragonina, i a les dames, també intellectuals,  es clar!, o bé a una *etoile* d'aquestes qu'ara est n de moda; però l'Ajuntament no fou ni una cosa ni altre, i lo pitjor fou no compareixer-hi en corporació com era el seu deure ja que l'exposició estava patrocinada per la corporació oficial. Tampoc hi va haver pastes, ni xampany, ni sisquera vi dolç amb galetes. Un altre erro. Ja es sapigut que'l xampany i'ls dolços son uns grans estimulants... per a convencer a la gent que va a les festes inaugurals. Un'altra vegada ja ho far n millor, sobretot si's tracta d'algún artista for , o desconegut.

M s, deixem-nos d'ironies.

No repetirem ara lo que la premsa barcelonina va dir en ocasió de l'exposició d'aquests mateixos cuadros a cal Esteva.

En Josep Vázquez hi exposa finses a 14 cuadros al oli, sobressortint, al nostre pobre entendre, el senyalat amb el número 5, *La pedrera*, i'ls 13 i 14, *Montanyes del pont del diable* i *Lo Camp de Tarragona*, molt ben ensopegats de llum i tractats amb gran coneixement tècnic. Se recomanen força per la seva valentia i pulcresa, els 3 i 4, *Lo garrofer* i *Garrofers*, paisatges que, com tots els altres, duen el segell caracteristic de la esclatant llum que diferencia el nostre camp d'altres terres.

En Quiquet Carbó n'exposa 21. En sa majoria son paisatges del nostre camp també. Trovem mereixedors del nostre elogi, *El pont del diable* i el *Mas dels arcs* senyalats amb els números 5 i 6. També la *Torre dels Scipions*, encara que massa atapat de grogor car priva de formar-se concepte real de la patina que'l temps ha gravat a la pedra. *Els Ascladors* son aixis mateix ben tractat, dibuxats i colorits amb molta destresa. Hi han tres retrats al oli, senyalats amb els números 9, 10 i 11 que son aixis mateix recomanables per la naturalitat i notable dibuix.

Els dos aiguaforts 20 i 21, *Un recó de l'Escorial* i *Paisatge*, son un prova eloquent de lo b  que en Quiquet toca aquest estil. Van mereixer l'elogi de quants han visitat l'exposició.

A les moltes felicitaci s rebudes, afegixin els nostres amics En J. Vazquez i En Quiquet Carbó, la nostre, ben efusiva i sincera, tot recomanantlos-hi que no desmain en la llur tasca pict rica, puix tenen sobrades condicions per a fer molt encara.

I una altra vegada ja pensarem entre tots com se fa per a dur gent a una exposició de pintures, si es que no encaixa prou bé la teoria qu'exposava l'amic de qui parlem al començament.

Tal vegada llogant una música i fent una mica de ball que va dir aquell.

VAN DICK.

* * *

De l'Ajuntament

Comença la calma de l'estiu. Els regidors no compareixen o's presenten quan la sessió es acaba. Pocs assumptos d'inter s, poca llum i poc públic.

El Secretari va resant els dictamens que s'aprobren sense discussió: casi tots son de pago de comptes, comptes petits, però molts comptes. Ens entrem que l'Ajuntament ha fet una gran adquisició: per 400 pessetes ha comprat una casa a la Plaça dels Angels. Aixi podrà arreglar-se aquell lloc, la modificació del qual va començar-se fa tants anys.

Acords de la Comissió d'Aixamplis. Ens entrem de les condicions amb que l'Ajuntament de Barcelona'ns ha cedit la m quina per a l'arreglo del passeig de la Rambla. Ditxosa Rambla! No sembla sino que amb ella s'hagi volgut amargar la vida dels nostres *tècnics*. Perque ara resulta que la matxaca que s'hi pos  es massa grossa i s'ha de repicar. I les que repiquen de deb  son les nostres belles dameseles i no pas de goig. Volen jugar-se alguna cosa a que a conseqüencia de no haver-se pogut utilitzar el passeig fa prop de dos mesos, hi haurà l'any vinent alguns casaments menos?... Sr. Arquitecte, Sr. Arquitecte: no sembla sinó que vost  no tingui familia...

Arribem als precs. Els go os d'en Ventosa; els comptes municipals de l'any de la pic  que l'Albafull té posats entre cella i cella; els pous del Francolí que l'amic Lliteras amb molta oportunitat ressuscita avisant que ja s'han gastat 16.000 de l'ala; el peix que's crida pel carré i que cap tinent d'alcalde ha denunciat....

En Lloret demana i aixi s'acorda que l'Ajuntament telegraffi al Ministre de Foment adherint-se a la petició dels municipis lleidatans relativa a la subasta del Noguera-Pallaresa, la construcció del qual tants beneficis reportaria a la nostra ciutat, i que's faci saber aquest acord a l'Ajuntament de Lleida.

Acabada la sessió bon nombre de regidors se traslladaren al «C rcols de Tarragona» pera a visitar l'exposició de pintures de Carbó i Vazquez. Segons ens digueren després la Comissió de festes proposar  l'Adquisició del quadro «Pont del Diable», número 5, de Carbó i'l «Camp de Tarragona», n.  14, de Vazquez. Ho trobem molt bé.

* * *

Noves

Ens plau dir als nostres llegidors i en particular a l'element jove que sent afició pels assumptes comercials, que's fan treballs per a veure d'organitzar en el Centre Industrial una serie de petites conferencies, a manera de converses intimes i comentaris als problemes econòmics.

Nosaltres, pregonaires de l'instrucció en tots els ordres, no cal dir que veuriem amb molt de goig que això arrib s a ferse. Precisament la cultura econòmica a Tarragona, no trascendeix a l'element jove que's a qu  més convé.

Regna fort disgust entre la majoria d'industrials tarragonins dedicats a l'art de la construcció, pel fet que's va repetint d'encarregar-se a empreses forasteres la realització de les poques obres que's porten a terme d'un quant temps en a en aquesta ciutat.

Quan tots els industrial tarragonins d'aquesta mena est n cansats d'ésser sollicitats i empleats en obres a Barcelona, regoneixent-los-hi indubtable competencia, lo que ara v  succeint els rebaixa i desacredita sense motiu.

Nosaltres, al fer-nos eco d'aquest disgust el traslladem a n'aquells que est n en disposició d'empendre obres i que tantes vegades s'ha posat a la boca'l desig de que Tarragona i les seves industries progressin.

Amb motiu de l'elecció de D. Eduard Calvet, l'hostatge de l'U. N. R. se veg  honrat per la presencia de l'esmentat correligionari, i de son secretari l'ant c amic nostre D. Pere B. Tarragó.

També tinguérem el gust de saludar al President de la Diputació D. Josep Mestres, als Diputats per Valls-Montblanch, D. Matias Guarro i don Artemi Padr  i a distingits amics i correligionaris de totes les encontrades de la provincia.

El dijous vinent, dia 28, donar  al Centre Industrial una conferencia versant sobre «El VIII curs Internacional de Expansió Comercial en relació a Tarragona» nostre bon amic el secretari de la Cambra de Comerç, En Bernab  Marti i Bofarull.

Son els temes escullits per aital conferencia:

a) Desvetllament inicial.—b) Intercambi d'idees i de productes.—c) La Société Internationale pour le developpement de l'Enseignement commercial.—d) Per la nostre futura Escola de Comerç i la d'Arts i Oficis.—e) Els dependents de Comerç i'ls aprenents.—f) Tarragona el dia 13 d'Agost d'enguany.

Els quals tenen un atractiu gran a l'hora present, puix a ningú s'amaga la necessitat a Tarragona d'un fort expandiment de idees en el terrenys de les qüestions econòmiques i socials.

Ahir, per fi, arrib  la loc movil de l'Ajuntament de Barcelona amb la qual s'ha d'arreglar el paviment del passeig de la Rambla de Sant Joan.

Avui es l'últim dia en que podrà visitar-se al Círculo de Tarragona la notabilissima exposició de pintures dels artistes tarragonins Srs. Carbó i Vazquez.

S'agita l'idea d'obsequiar amb un àpat als esmentats amics per a celebrar l'èxit que tan aquí com a Barcelona han obtingut els seus desvels.

Si l'idea's porta endavant, compti's amb la nostra modestia i decidida cooperació.

Ha acabat, per fi, la vaga de l'oficialitat i marineria dels barcos mercants espanyols, que tan perjudicava al comerç en general i d'una manera especialissima al de nostre port.

Aquesta tarda a dos quarts de cinc se celebrar  una festa deportiva al Velodrom i Camp de Sports del Tarragona F. B. C.

Agram l'invitació de son president.

S'anuncia l'aparició a Barcelona d'un setmanari nacionalista lliberal titulat «La Patria», que ser  dirigit pel distingit escriptor En Prudenci Beltrana.

El passat dijous, i sense que l'acte tingués car cter polític, bon nombre d'amics festejaren amb un sopar a l'Hotel d'Europa a D. Antoni M. Venciana, amb motiu d'haver sigut elegit Diputat a Corts.

Fou una festa de joventut, ben agradosa i en la l'homenatjat sab  correspondre a l'obsequi fent sinceres i patriòtiques manifestacions que foren molt aplaudides i celebrades.

Casals (perruqu ), Unió, 12, Colonia tarragonina't felicita gran reforma establiment, recordém que l'estufa desinfect n la tens des de'l 1902.—*Murt.*

SAL  DE VENTES

AL DIA

Grans novitats per a la present temporada. Vanos.—Cintes.—Pliss s.—Botons, etz. etz.

BISUTERIA Y PERFUMERIA

ROBA BLANCA CONFECCIONADA

Corbates, guants, mitjons, colls, punys, elàstics i lliga-cames.

Trajes de punt per homes y nens.

PREU FIXE I REDUIT

Rambla de San Joan, 40, pral., 1. 

TARRAGONA

IMP. DE J. PIJ AN, MÉNDEZ N NEZ, 5.

IBARRA Y C. S. en C.-SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de **Tarragona** per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Illa Cristina), Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía, Carril, Coruña, Ferrol, Ailés, Santander, Bilbao, Pasages i San Sebastián.—Servei ràpid eventual per a Galicia i Nord d'Espanya amb escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Coruña, Santander i Bilbao, empleant solsament **catorze dies** en el viatge.—S'expedeix coneixement directe per a Luarca i Sant Esteva Pravia amb trasbort al vapor **Luarca núm. 3** y per a Dunkerque als vapors de la Companyia Francesa **Denain & d'Anzin**.

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca.—Unic servei fíxo i setmanal per a Cette i Marsella tots els divendres.

PRÓCSIMES SORTIDES

PER A LA COSTA D'ESpanyA

Maig 7 "Cabo Toriñana"
" 14 "Cabo San Vicente"
" 21 "Cabo Santa Pola"
" 28 "Cabo San Antonio"
" Cabo

PER A CETTE I MARSELLA

Maig 8 "Cabo Santa Pola"
" 15 "Cabo San Antonio"
" 22 "Cabo Higuier"
" 29 "Cabo Quejo"
" Cabo

Per a més informes, a son consignatari EN MARIAN PERES, carrer Real, 32.-Telefon 45

C.^a d Seguros Generales de Dusseldorf

Segurs de transports

La New-York, de New-York

Companyia de segurs sobre la vida

L'UNION, de París

Companyia de segurs contra incendis.

L'Assicuratrice Italiana, de Milan

Companyia de segurs contra accidents.

La Continentale, de Mannheim

Segurs de transports.

Passeig de Colon, 11 i 12, Barcelona

SUBDIRECTOR A TARRAGONA

Macià Mallol Bosch, carrer de Mar, 1

Societat de socors mutuels

TARRAGONA I SA PROVINCIA

dels cassos de malaltia, vellesa, invalidesa, viudetat i mort
Inscripta en el Govern Civil i en la Comisaría
general de Segurs, segons mana la Llei.

Director facultatiu: **Dr. Rabadá**

Per a més informes dirigir-se al domicili social:
Rambla St. Joan, 75, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7

CLÍNICA Y CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA

Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts, electroterapia i anàlisis micro-químic d'orina i productes patològics.—Sero Reacció de Wassermann.—Aplicació del 606

Baix la direcció del Dr. Rabadá

Ex intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Metge de les Cases de Socors de Barcelona

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7.—Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit.—Per a'ls pobres, franca, dilluns, dimecres i dissapte de 12 i mitja a 1 i mitja.

Rambla de Sant Joan, 75, principal.—TARRAGONA

FRANCISCO POTAU

Calçat fet

i a la mida

Rambla de Sant Joan, 52

PAPERERIA I EFECTES D'ESCRITORI

— DE —

JOAN M. PIÑOL

Unió, 1 — TARRAGONA — Telefon 181

Gran assortit en llibres ratllats de totes menes i tamans.

Escribanies, Plumes Stilogràfiques, pesa-cartes, copiadors, etc.

Gran novetat en pitja-papers amb rellotje veritat.

Postals de totes menes i albums per a les meteixes.

PREUS SUMAMENT BARATOS

Fabricació especial

de sabó de moltes classes

d'oli d'oliva i de coco

J. Monserrat

Gobernador Gonzalez, 16 i 18

MAGATZEM DE FERRETERIA

FUMISTERIA I QUINCALLA

Eines de totes classes.—Objectes per a regalos.—Articles per a magatzems de vins i olis

Macià Mallol Bosch, Carrer de Sant Agustí, 9

FITER Enciclopedia moderna catalana.—Edició Gallach

Léxic Català.—Divulgació de termes tècnics, científics, d'arts i oficis.—Antecedents del ordre històric i geogràfic.—Observacions tecnològiques conexas ab els coneixements artístics, científics i literaris.—Biografies.

Obra que ha merescut grans elogis de un aplec de catalans il·lustres.

Cinc volums; presentació esmerada; planxes en relleu i or; obra genuinament catalana.—Venda a plassos (38 ptes.) i al comptat (35 ptes.)—Present de un moble simbòlic.

Diccionaris de totes les llengües: Català, Castellà, Espanyol-Francés i Francés-Espanyol, Anglès-Espanyol Espanyol-Anglès.—**Pal-las**, última paraula en aquesta mena de publicacions.—**Diccionar. de Laousse**.

Venda y suscripció de tota mena de diaris y revistes espanyoles y extrangeres: **Centre de Suscripcions de Joan Munté, Kioscos Rambla St. Joan y Rambla St. Carles**

MOSTELLE

— (RAIMOST) —

SUC DE RAIMS SENSE ALCOOL

The Grape Juice C.^o L.^d

Londres i Tarragona

El Vermouth més higiènic.

Un exelent refresc

El millor aliment en les malalties i convalescencia.

Se ven per tot arrèu